

Резюме. В статье представлено теоретическое обоснование и результаты изучения эффективности использования компьютерного тестирования как способа контроля знаний студентов на клинической кафедре. Предложенный метод способствует повышению качества знаний и является объективным способом оценивания знаний студентов.

Ключевые слова: компьютерное тестирование, студент, контроль знаний.

Korobko O.A.

THE USAGE OF COMPUTER TESTING AS CONTROL METHOD OF STUDENTS' KNOWLEDGE AT THE CLINIC DEPARTMENT

Summary. In the given article the theoretical grounds and results of the study of effectiveness of the usage of the computer testings are represented as the method of control students' knowledge at the clinic department. The suggested method contributes to increase the quality of students' knowledge and shows objective control of students' knowledge.

Key words: computer testing, student, control of knowledge.

Стаття надійшла до редакції 28.11.2012р.

© Курдиш Л.Ф.

УДК: 616.314.5-084:616.31-073

Курдиш Л.Ф.

Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова, кафедра терапевтичної стоматології (вул. Пирогова, 56, м. Вінниця, Україна, 21018)

ВПРОВАДЖЕННЯ КЕЙС-МЕТОДУ ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ЯКОСТІ ВИКЛАДАННЯ РОЗДІЛУ "ЗАХВОРЮВАННЯ СЛИЗОВОЇ ОБОЛОНКИ ПОРОЖНИНИ РОТА"

Резюме. У статті висвітлено сутність застосування кейс-методу, як інтерактивної форми навчання студентів при вивченні розділу терапевтичної стоматології "Захворювання слизової оболонки порожнини рота". Запропонована інноваційна методика дозволяє покращити рівень підготовки майбутніх лікарів-стоматологів.

Ключові слова: вища медична освіта, кейс-метод, інтерактивні методики, терапевтична стоматологія.

У контексті удосконалення вищої медичної освіти в Україні перед викладачами кафедр вищих медичних закладів постає завдання - покращення якості медичної освіти майбутніх лікарів у відповідності з вимогами кредитно-модульної системи [Поляченко, 2005]. Випускники мають добре орієнтуватися в широкому колі медичних питань, адекватно оцінювати нові технології, мати наукове світосприйняття та бути готовими до практичної діяльності. Реалізація даних завдань можлива при умові впровадження в навчальний процес інтерактивних методик навчання студентів, які дадуть можливість розвинути в майбутніх лікарях активність, комунікабельність та здатність приймати самостійні рішення [Дянкіна, 2000]. На сучасному етапі використовуються цілий ряд різноманітних форм та методів навчання майбутніх спеціалістів: рольова гра, диспут та дискусія, студентська конференція, метод проектів, технологія портфоліо [Пехота, 2001].

На наш погляд особливої уваги заслуговує кейс-метод (Case-study), який дозволяє сформувати вміння працювати з об'ємною інформацією як викладачу, так і студенту [Сурмин, 2002; Смолянинова, 2000]. Даний метод прийшов в медичну освіту з економічної, де при навчанні студентів використовується всебічний аналіз реальної економічної ситуації, що виникла на конкретному підприємстві [Долгоруков, 2000]. У Гарвардської (американської) школи мета методу навчання полягає у пошуку єдиного вірного рішення, за обсягом такий кейс займає до 25 сторінок тексту та містить декілька сто-

рінок ілюстрацій. При вирішенні даного кейса інтенсивно використовуються відеоматеріали, комп'ютерне та програмне забезпечення. Манчестерська (європейська) школа припускає багатоваріантність вирішення проблеми і європейські кейси вдвічі коротші американських.

При створенні кейсів потрібно враховувати певні вимоги до їх написання: кейс має відповідати змісту теоретичного курсу; ситуація повинна відрізнятися проблемністю, точно визначати сутність проблеми і містити достатню кількість інформації; бажано, щоб ситуація відображала реальний, а не вигаданий сюжет; ситуація повинна бути описана цікаво та "драматично", з використанням "місцевого матеріалу"; текст кейсу не повинен містити прямих підказок щодо вирішення поставленої проблеми; ситуація повинна супроводжуватися чіткими інструкціями по роботі з нею.

По відношенню до інших технологій навчання кейс-метод представляє собою складну багаторівневу систему, в яку інтегровані більш прості методики (системний аналіз, рольові ігри, дискусії тощо). Основна функція кейс-методу - навчити студентів вирішувати складні неструктуровані проблеми, які не можливо вирішити аналітичним способом [Багієв, 2003].

Особливого значення дані навички набувають при вивченні одного з найважливіших розділів терапевтичної стоматології "Захворювання слизової оболонки порожнини рота". Даний розділ вивчається на випусковому курсі і вимагає від студента глибоких знань в об-

ласті суміжних дисциплін: патологічної анатомії, гістології, патологічної фізіології, терапії, фармакології тощо. З іншого боку складнощі викликає забезпечення навчального процесу тематичними хворими. І хоча на кафедрі терапевтичної стоматології надається консультативно-лікувальна допомога жителям м. Вінниці та області це не дозволяє повністю вирішити дану проблему. Часто викладачі зустрічаються із небажанням пацієнта співпрацювати зі студентами.

Саме тому метою даної роботи стала проблема покращення викладання розділу "Захворювання слизової оболонки порожнини рота" з використанням інтерактивних форм навчання студентів.

Сутність застосування кейс-методу в процесі вивчення розділу "Захворювання слизової оболонки порожнини рота" на нашій кафедрі полягає у тому, що студентам пропонується за конкретною темою практичного заняття осмислити реальну або вдуману клінічну ситуацію, яка дозволяє активізувати уже набуті знання із суміжних навчальних дисциплін для пошуку раціональних шляхів вирішення та освоїти необхідні практичні уміння. В якості матеріалу для кейсів ми використовуємо як історії хвороби конкретних хворих так і вигадані. Проводиться відбір історій хвороби з типовим варіантом перебігу захворювання та з різними варіантами ускладнень. До кожної історії хвороби розробляються завдання або запитання. При створенні кейсів ми прагнемо, щоб клінічна ситуація не мала однозначних варіантів вирішення та крім необхідної інформації включала "інформаційний шум" - надлишкові дані (численні лабораторні та інструментальні дослідження), що сприяє дискусії та розвитку клінічного мислення у студентів. Грамотно написаний кейс провокує дискусію, прив'язуючи студентів до реальних фактів, дозволяє моделювати реальну

проблемну ситуацію, з якою в подальшому доведеться зустрітися під час практичної діяльності.

Проведення заняття за кейс методом включає декілька етапів.

1. Етап введення в кейс: в залежності від складності кейси можуть бути роздані студентам на початку заняття, або напередодні. Після ознайомлення з матеріалом кейса студенти мають можливість задати питання викладачу з метою уточнення клінічної ситуації та при потребі отримати додаткову інформацію.

2. Аналіз ситуації. Після поділу студентів на міні-групи дається час на вирішення завдання, обговорення та підготовки до виступу. Студенти діагностують, оцінюють та вибирають оптимальне вирішення клінічної ситуації. На даному етапі викладач може надати деякі уточнення та пояснення до матеріалу кейсу.

3. Етап презентації рішень по кейсам. Студенти вибирають доповідача (спікера) самостійно, або він призначається викладачем. Представники інших груп задають доповідачу питання, на які той повинен відповісти. Інші учасники групи, за вимогою викладача теж можуть

доповнювати виступ спікера.

На даному етапі студенти демонструють не тільки результати своєї інтелектуальної роботи, а й набувають навичок правильно формулювати свою думку та чітко обґрунтовувати прийняті рішення.

4. Загальна дискусія. Під час проведення дискусії викладач повинен прогнозувати та корегувати її хід, направляючи у відповідне русло. Слід не допускати відволікаючих запитань та загострити увагу студентів на конкретних проблемах даного кейса.

5. Етап підбиття підсумків. На даному етапі викладач представляє вірне вирішення поставленої проблеми, пояснює дискусійні моменти та оцінює роботу кожного студента.

Слід зазначити, що застосування кейс методу при проведенні практичного заняття також сприяє зростанню ефективності діяльності викладача кафедри, він вчиться підбирати матеріал та писати сам кейс; в процесі заняття вчиться допомагати студентам чітко формулювати свої думки та обґрунтовувати прийняті рішення, не нав'язуючи їм власної думки; направляє відповідь студента, або дискусію у відповідне русло; не допускає пасивної поведінки студентів; проводить узагальнення, пояснює чи захищає правильний варіант лікувальної тактики, тощо. Вище перераховане дозволяє нам зробити висновки про перспективність подальшого впровадження використання кейс методу, як інтерактивної методики навчання студентів при викладанні розділу терапевтичної стоматології "Захворювання слизової оболонки порожнини рота".

Висновки та перспективи подальших розробок.

1. Застосування інтерактивних методик навчання, зокрема кейс-методу стимулює студентів до самостійного пошуку та аналізу нової інформації, формує клінічне мислення майбутніх стоматологів.

2. Запропонований метод дозволяє використати міжпредметні зв'язки між різними навчальними дисциплінами в процесі вивчення терапевтичної стоматології.

3. Безумовною перевагою кейс-методу є вміння студентів формулювати, висловлювати та аргументувати власну думку при розв'язанні поставленої проблеми.

4. Інтерактивні методики навчання дозволяють сформувати у студентів соціальні навички, уміння вести дискусію, поважати альтернативні ідеї, уміння будувати конструктивні відносини у колективі та знаходити спільне розв'язання проблеми.

5. Створення кейсів сприяє професійному зросту та підвищенню ефективності діяльності викладача кафедри.

Досвід впровадження кейс-методу в навчальний процес кафедри терапевтичної стоматології може бути використаний на інших кафедрах стоматологічного профілю.

Список літератури

- Багиев Г.Л. Руководство к практическим занятиям по маркетингу с использованием кейс-метода /Г.Л.Багиев, В.Н.Наумов. - Интернет-издание, 2003. - Режим доступа: <http://www.ecsosman.edu.ru/db/msg/126688>
- Дианкина М.С. Профессионализм преподавателя высшей медицинской школы (психолого-педагогический аспект) /Дианкина М.С. - Москва, 2000. - 276 с.
- Долгоруков А. Метод case-study как со-временная технология профессионально-ориентированного обучения /Долгоруков А. [Электронный ресурс] Режим доступа http://www.vshu.ru/lections.php?tab_id=3&a=info&id=2600
- Медична освіта у світі та в Україні: навч. посібник /Ю.В.Поляченко, В.Г.Передерій, О.П.Волосовець [та ін.]. - Київ, Книга плюс, 2005. - 384 с.
- Освітні технології: навч.-метод. посібник /[Пехота О.М., Кіктенко А.З., Любарська О.М. та ін.]; за заг. ред. О.М.Пехоти.- К.: А.С.К., 2001.- 256 с.
- Ситуаційний аналіз, или Анатомия Кейс-метода; под ред. д-ра социологических наук, проф. Сурмина Ю.П. - Киев: Центр инноваций и развития, 2002. - 286 с.
- Смолянинова О.Г. Инновационные технологии обучения студентов на основе метода CaseStudy /Смолянинова О.Г. //Инновации в российском образовании: сб. - М.: ВПО, 2000. - С. 17-20.

Курдыш Л.Ф.

ВНЕДРЕНИЕ КЕЙС-МЕТОДА ДЛЯ ПОВЫШЕНИЯ КАЧЕСТВА ПРЕПОДАВАНИЯ РАЗДЕЛА "ЗАБОЛЕВАНИЯ СЛИЗИСТОЙ ОБОЛОЧКИ ПОЛОСТИ РТА"

Резюме. В статье рассматривается суть применения кейс-метода, как интерактивной формы обучения студентов при изучении раздела терапевтической стоматологии "Заболевания слизистой оболочки полости рта". Предложенная инновационная методика позволяет улучшить уровень подготовки будущих врачей-стоматологов.

Ключевые слова: высшее медицинское образование, кейс-метод, интерактивные методики, терапевтическая стоматология.

Kurdysh L.F.

CASE-STUDY INTRODUCTION FOR IMPROVING THE QUALITY OF SECTION'S TEACHING "DISEASES OF THE MUCOUS MEMBRANE OF ORAL CAVITY"

Summary. The article highlights the essence of using Case-method as the interactive training form for the students in the studying section of therapeutical dentistry "Diseases of the mucous membrane of oral cavity". The proposed innovative method allows to improve the level of future dentists training.

Key words: high medical education, Case-study, interactive methods, therapeutic dentistry.

Стаття надійшла до редакції 05.12.2012р.

© Кутельмах О.І.

УДК: 616.314.18-002.4-085.28

Кутельмах О.І.

Вінницький національний медичний університет імені М.І. Пирогова (вул. Пирогова, 56, м. Вінниця, Україна, 21018)

МЕТОД ЛІКУВАННЯ ГЕНЕРАЛІЗОВАНОГО ПАРОДОНТИТУ ІЗ ЗАСТОСУВАННЯМ НАНОРОЗМІРНОЇ КОМПОЗИЦІЇ "МЕТРОКСАН" І ГЕЛЮ "ХОЛІСАЛ"

Резюме. В статті викладений клінічний досвід використання лікарської композиції на основі вискодисперсного кремнезему "Метроксан" і гелю "Холісал" при місцевому лікуванні загострення генералізованого пародонтиту в людей різного віку без соматичної патології. Ефективність запропонованої методики лікування підтверджена результатами клінічних і лабораторних досліджень до і після лікування.

Ключові слова: генералізований пародонтит, місцеве лікування, вискодисперсний кремнезем, метроксан, холісал.

Вступ

Не викликає сумніву той факт, що захворювання пародонту, в різних нозологічних проявах - одна з найпоширеніших та складних патологій щелепно-лицьової ділянки і по частоті виникнення поступається тільки каріозним ураженням зубів [Данилевський, Борисенко, 2007]. За даними Всесвітньої організації охорони здоров'я (ВООЗ), функціональні розлади зубощелепової системи, що виникають в результаті передчасної втрати зубів, найчастіше обумовлює запально-дистрофічний процес в пародонті, а саме генералізований пародонтит (ГП), що протікає роками, з періодами ремісій і загострень [Косенко, 1994].

Глибоке вивчення пародонтальної патології в бага-

тьох країнах світу значно збагатило знання цієї проблеми: розширено ряд етіологічних факторів захворювання, з'ясовані нові сторони патогенетичного механізму розвитку генералізованого пародонтиту, уточнені диференційно-діагностичні та клініко-лабораторні ознаки. Та, не дивлячись на запроповану велику кількість методів лікування і шляхів профілактики, пошук і створення нових лікарських засобів для місцевої терапії ГП із цілеспрямованою, патогенетично обґрунтованою дією, залишається актуальною проблемою сучасної пародонтології [Мельничук та ін., 2006].

Результати проведених нами експериментальних досліджень на щурах довели терапевтичну ефективність